

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2019)0215

Un regim european de sancționare a încălcării drepturilor omului

Rezoluția Parlamentului European din 14 martie 2019 referitoare la un regim european de sancțiuni în cazul încălcării drepturilor omului (2019/2580(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la instituirea unui mecanism la nivelul UE pentru impunerea de sancțiuni specifice împotriva persoanelor implicate în încălcări grave ale drepturilor omului, inclusiv Rezoluția sa din 16 decembrie 2010 referitoare la Raportul anual 2009 privind drepturile omului în lume și politica Uniunii Europene în această privință¹ și Rezoluția sa din 11 martie 2014 referitoare la eradicarea torturii în lume²,
- având în vedere rezoluțiile sale anterioare depuse în temeiul articolului 135 din Regulamentul de procedură, în care se solicită impunerea de sancțiuni specifice împotriva persoanelor implicate în încălcări grave ale drepturilor omului, inclusiv cele din 19 ianuarie 2017 referitoare la situația din Burundi³, din 5 iulie 2018 referitoare la Burundi⁴, din 18 mai 2017 referitoare la Sudanul de Sud⁵, din 14 iunie 2017 referitoare la situația din Republica Democratică Congo⁶, din 18 ianuarie 2018 referitoare la Republica Democratică Congo⁷, din 14 septembrie 2017 referitoare la Gabon: represiunea împotriva opoziției⁸, din 5 octombrie 2017 referitoare la situația din Maldive⁹, din 5 octombrie 2017 referitoare la cazul liderilor comunității tătare din Crimeea, Akhtem Chiygoz, Ilmi Umerov și al jurnalistului Mykola Semena¹⁰, din 30 noiembrie 2017¹¹ și din 4 octombrie 2018¹² referitoare la situația din Yemen, din 14

¹ JO C 169 E, 15.6.2012, p. 81.

² JO C 378, 9.11.2017, p. 52.

³ JO C 242, 10.7.2018, p. 10.

⁴ Texte adoptate, P8_TA(2018)0305.

⁵ JO C 307, 30.8.2018, p. 92.

⁶ JO C 331, 18.9.2018, p. 97.

⁷ JO C 458, 19.12.2018, p. 52.

⁸ JO C 337, 20.9.2018, p. 102.

⁹ JO C 346, 27.9.2018, p. 90.

¹⁰ JO C 346, 27.9.2018, p. 86.

¹¹ JO C 356, 4.10.2018, p. 104.

¹² Texte adoptate, P8_TA(2018)0383.

decembrie 2017 referitoare la Cambodgia: în special dizolvarea partidului CNRP¹ , din 14 decembrie 2017 referitoare la situația populației rohingya² , din 15 martie 2018 referitoare la situația din Siria³ , din 25 octombrie 2018 referitoare la situația din Venezuela⁴ , din 13 septembrie 2018 referitoare la Myanmar, în special cazul jurnaliștilor Wa Lone și Kyaw Soe Oo⁵ , din 25 octombrie 2018 referitoare la situația din Marea Azov⁶ , din 25 octombrie 2018 referitoare la uciderea jurnalistului Jamal Khashoggi în consulatul saudit din Istanbul⁷ și din 14 februarie 2019 referitoare la situația din Cecenia și cazul lui Oyub Titiev⁸ ,

- având în vedere Recomandarea sa din 2 aprilie 2014 adresată Consiliului referitoare la stabilirea unor restricții comune de acordare a vizelor pentru funcționarii ruși implicați în cazul Serghei Magnitsky⁹ ,
- având în vedere Rezoluția sa din 12 decembrie 2018 referitoare la Raportul anual pe 2017 privind drepturile omului și democrația în lume și politica Uniunii Europene în această privință¹⁰ ,
- având în vedere Rezoluția sa din 13 septembrie 2017 referitoare la corupție și drepturile omului în țările terțe¹¹ ,
- având în vedere Rezoluția sa din 12 martie 2019 referitoare la situația relațiilor politice dintre UE și Rusia¹² ,
- având în vedere Rezoluția sa din 4 februarie 2016 referitoare la uciderea sistematică în masă a minorităților religioase de către așa-numita grupare ISIS/Daesh¹³ ,
- având în vedere titlul V capitolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) referitor la adoptarea de sancțiuni în cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC),
- având în vedere articolul 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) referitor la adoptarea de sancțiuni atât împotriva țărilor terțe, cât și a persoanelor, grupurilor și entităților fără caracter statal,
- având în vedere Declarația 25 din Tratatul de la Lisabona privind necesitatea de a asigura drepturile procedurale corespunzătoare ale persoanelor sau entităților vizate de măsurile restrictive ale UE sau de măsurile UE de combatere a terorismului,

¹ JO C 369, 11.10.2018, p. 76.

² JO C 369, 11.10.2018, p. 91.

³ Texte adoptate, P8_TA(2018)0090.

⁴ Texte adoptate, P8_TA(2018)0436.

⁵ Texte adoptate, P8_TA(2018)0345.

⁶ Texte adoptate, P8_TA(2018)0435.

⁷ Texte adoptate, P8_TA(2018)0434.

⁸ Texte adoptate, P8_TA(2019)0115.

⁹ JO C 408, 30.11.2017, p. 43.

¹⁰ Texte adoptate, P8_TA(2018)0515.

¹¹ JO C 337, 20.9.2018, p. 82.

¹² Texte adoptate, P8_TA(2019)0157.

¹³ JO C 35, 31.1.2018, p. 77.

- având în vedere Convenția Europeană a Drepturilor Omului și protocoalele adiționale la Convenție,
 - având în vedere Cadrul strategic al UE și Planul de acțiune privind drepturile omului și democrația (2015-2019),
 - având în vedere discursul privind starea uniunii din 12 septembrie 2018 al președintelui Jean-Claude Juncker, prin care se propune ca statele membre să facă uz de normele UE existente pentru a trece de la unanimitate la votul cu majoritate calificată în anumite domenii ale PESC a UE, cum ar fi reacția colectivă la încălcări ale drepturilor omului și aplicarea de sancțiuni eficiente,
 - având în vedere declarația din 10 decembrie 2018 a Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) în urma Consiliului Afaceri Externe din decembrie 2018,
 - având în vedere rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din 22 ianuarie 2019 referitoare la Serghei Magnițki și - dincolo de cazul său - la lupta împotriva impunității prin intermediul unor sancțiuni specifice,
 - având în vedere studiul din aprilie 2018 intitulat „Sancțiuni specifice împotriva persoanelor pe motive de încălcări grave ale drepturilor omului – impact, tendințe și perspective la nivelul UE”,
 - având în vedere propunerea din 14 noiembrie 2018 privind o Comisie europeană de interdicere a intrării din cauza încălcării drepturilor omului,
 - având în vedere reuniunea din 20 noiembrie 2018 din Țările de Jos privind regimul global al sancțiunilor pentru drepturile omului în UE,
 - având în vedere articolul 123 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât articolul 21 din TUE stipulează că acțiunea Uniunii se ghidează după democrație, statul de drept, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și ale libertăților fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității și respectarea principiilor prevăzute de Carta Organizației Națiunilor Unite și de dreptul internațional;
- B. întrucât UE s-a angajat să pună în aplicare în mod sistematic sancțiunile adoptate de Consiliul de Securitate al ONU în temeiul capitolului VII al Cartei ONU și, în același timp, impune sancțiuni în mod independent, în lipsa unui mandat din partea Consiliului de Securitate al ONU, în cazurile în care Consiliul de Securitate al ONU nu este abilitat să acționeze sau este împiedicat să ia măsuri deoarece nu s-a ajuns la un acord între membrii săi;
- C. întrucât sancțiunile UE (cunoscute și ca „măsuri restrictive”) au devenit, în ultimele două decenii, o parte integrantă a setului de instrumente ale UE în domeniul relațiilor externe, cu peste 40 de măsuri restrictive diferite în vigoare în prezent împotriva a 34 de țări; întrucât se estimează că două treimi din sancțiunile UE specifice unei țări au fost impuse în sprijinul obiectivelor privind drepturile omului și democrația;
- D. întrucât sancțiunile vizând anumite persoane sunt concepute pentru a reduce la

minimum consecințele negative pentru cei care nu sunt responsabili de politicile sau acțiunile care au condus la adoptarea acestora, în special pentru populațiile civile locale și pentru activitățile legitime desfășurate în țara respectivă sau împreună cu aceasta; întrucât acestea afectează în mod direct persoanele responsabile de încălcări, acționând astfel ca factor de descurajare;

- E. întrucât toate sancțiunile adoptate de UE respectă pe deplin obligațiile în temeiul dreptului internațional, inclusiv cele care țin de drepturile omului și de libertățile fundamentale; întrucât sancțiunile ar trebui revizuite regulat, pentru a se asigura că acestea contribuie la obiectivele lor declarate;
- F. întrucât, în plus față de sancțiunile specifice unei țări care vizează modificarea comportamentului statelor, UE a introdus recent măsuri restrictive împotriva proliferării și utilizării armelor chimice și a atacurilor cibernetice, precum și măsuri specifice de combatere a terorismului;
- G. întrucât sancțiunile UE existente vizează atât actori statali, cât și nestatali, cum ar fi teroriștii și grupările teroriste;
- H. întrucât în ultimele câteva luni au existat numeroase cazuri în care întreprinderi europene sau chiar state membre ale UE au încălcat sancțiunile impuse de UE; întrucât aceste exemple ilustrează necesitatea de a clarifica mai bine domeniul de aplicare și amploarea sancțiunilor în vigoare în prezent, precum și de a clarifica măsura în care țările și întreprinderile sunt responsabile de a se asigura că utilizarea finală sau destinația bunurilor și serviciilor lor nu fac obiectul sancțiunilor;
- I. întrucât autoritățile pertinente din statele membre ale UE sunt responsabile pentru punerea în aplicare a sancțiunilor, deși aceste măsuri sunt decise la nivel european;
- J. întrucât Congresul SUA a adoptat în 2016 Legea mondială referitoare la Magnițki (Global Magnitsky Act), care a urmat Legea privind responsabilitatea în temeiul statului de drept în cazul Serghei Magnițki din 2012 (Sergei Magnitsky Rule of Law Accountability Act of 2012), care viza sancționarea persoanelor responsabile de moartea lui Serghei Magnițki în timpul arestării preventive într-o închisoare rusă, după ce a îndurat condiții inumane, neglijență deliberată și tortură;
- K. întrucât Estonia, Letonia, Lituania, Regatul Unit, Canada și Statele Unite au adoptat legi privind un regim de sancțiuni pentru încălcarea drepturilor omului, și anume legi de tipul Magnițki; întrucât Parlamentul a solicitat în mod repetat instituirea unui regim global al UE de sancțiuni în domeniul drepturilor omului similar, care să asigure consecvența și eficacitatea înghețării activelor individuale, a interdicțiilor de acordare de vize și a altor sancțiuni impuse persoanelor și entităților de către statele membre și la nivelul UE;
- L. întrucât guvernul neerlandez a deschis o discuție între statele membre ale UE în noiembrie 2018 cu privire la oportunitatea politică a instituirii unui regim specific de sancțiuni în materie de drepturile omului la nivelul UE; întrucât discuțiile preliminare continuă la nivelul grupului de lucru al Consiliului;
- 1. condamnă cu fermitate toate încălcările drepturilor omului din întreaga lume; invită Consiliul să stabilească rapid un regim de sancțiuni autonom, flexibil și cu capacitate de

reacție la nivelul UE, care să permită vizarea oricăror actori individuali, statali și nestatali, precum și a altor entități responsabile sau implicate în încălcări grave ale drepturilor omului;

2. subliniază că un regim de sancțiuni al UE pentru încălcări ale drepturilor omului ar trebui să se bazeze într-o mai mare măsură pe propunerile din rezoluțiile anterioare referitoare la înființarea unui mecanism la nivelul UE pentru impunerea de sancțiuni specifice; consideră că un regim de sancțiuni al UE pentru încălcarea drepturilor omului care să permită sancționarea persoanelor implicate în încălcări ale drepturilor omului oriunde în lume ar trebui să poarte în mod simbolic numele lui Serghei Magnițki; salută faptul că o serie de țări au adoptat o legislație similară care vizează persoanele din întreaga lume care încalcă drepturile omului; subliniază necesitatea ca cooperarea transatlantică să le tragă la răspundere pe persoanele care încalcă drepturile omului; încurajează alte state să elaboreze sisteme similare;
3. este ferm convins că un astfel de regim constituie o parte esențială a instrumentelor UE existente privind drepturile omului și politica externă și ar întări rolul UE de actor mondial în domeniul drepturilor omului, în special în lupta sa împotriva impunității și în sprijinirea victimelor abuzurilor și a apărătorilor drepturilor omului din întreaga lume;
4. subliniază că acest regim ar trebui să permită impunerea de măsuri restrictive, în special înghețarea activelor și interdicții de intrare în UE, împotriva oricărei persoane sau entități responsabile, implicate sau care au ajutat, au finanțat sau au contribuit la planificarea, conducerea sau comiterea de încălcări grave ale drepturilor omului, de abuzuri și de acte de corupție sistemică legate de încălcări grave ale drepturilor omului; subliniază necesitatea de a defini în mod clar amploarea încălcărilor, precum și necesitatea de a crea căi legale adecvate prin intermediul cărora să se poată contesta înscrierea pe o listă;
5. este convins de efectul pozitiv pe care îl va avea acest nou regim asupra comportamentului persoanelor și entităților în cauză, precum și de efectul său de descurajare; în acest scop, subliniază necesitatea ca toate statele membre ale UE să interpreteze, să explice și să asigure aplicarea sancțiunilor în același mod consecvent; îndeamnă statele membre și Comisia să își intensifice cooperarea și schimbul de informații și să propună un mecanism european de supraveghere și aplicare;
6. salută propunerea făcută de președintele Comisiei de a depăși unanimitatea în procesul decizional din Consiliu în domeniile PESC și îl îndeamnă pe acesta să adopte acest nou instrument de sancționare astfel încât impunerea de sancțiuni legate de încălcarea drepturilor omului să poată fi adoptată cu majoritate calificată în Consiliu;
7. sprijină discuțiile preliminare de la nivelul Consiliului cu privire la instituirea unui astfel de instrument de sancțiuni; îndeamnă ÎR și serviciile sale să adopte o abordare constructivă și proactivă în vederea încheierii cu succes a acestor discuții înainte de sfârșitul legislaturii și se așteaptă ca aceasta să informeze Parlamentul; subliniază importanța rolului de control al Parlamentului asupra acestui viitor regim, în special în ceea ce privește domeniul de aplicare și definirea criteriilor de includere pe listă, precum și posibilitățile de a introduce căi de atac judiciare;
8. invită toate statele membre să se asigure că autoritățile și întreprinderile lor, precum și alți actori înregistrați pe teritoriul lor respectă pe deplin deciziile Consiliului privind

măsurile restrictive împotriva persoanelor și a entităților și, în special, înghețarea activelor persoanelor fizice înscrise pe listă și restricțiile privind admiterea pe teritoriile lor respective ca urmare a încălcării drepturilor omului; își exprimă îngrijorarea cu privire la recentele relatări privind încălcări ale acestor decizii și reamintește statelor membre obligația care le revine în temeiul dreptului internațional de a asigura arestarea și urmărirea penală a persoanelor suspectate de săvârșirea unor infracțiuni care implică atrocități pe teritoriul lor;

9. subliniază că intensificarea cooperării și a schimbului de informații între aceste autorități, precum și un mecanism european de aplicare, sunt esențiale pentru a asigura aplicarea și interpretarea uniformă a măsurilor restrictive ale UE în vigoare și că întreprinderile europene pot funcționa în condiții de concurență echitabile;
10. insistă asupra faptului că este important ca viitorul regim de sancțiuni al UE privind drepturile omului să fie în concordanță și complementar cu politicile existente ale UE și cu măsurile restrictive orizontale și specifice fiecărei țări existente; insistă, în acest sens, că noul regim nu ar trebui să înlocuiască domeniul de aplicare al drepturilor omului al măsurilor actuale specifice unor țări; consideră, de asemenea, că orice viitor regim trebuie să fie pe deplin complementar și consecvent cu cadrul internațional existent privind sancțiunile, în special cu Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite;
11. subliniază că legitimitatea și credibilitatea acestui regim sunt condiționate de respectarea deplină a celor mai înalte standarde posibile în ceea ce privește protejarea și respectarea drepturilor procedurale ale persoanelor sau entităților în cauză; în acest sens, insistă asupra faptului că deciziile de a înscrie pe o listă persoanele sau entitățile, sau de a le înlătura de pe această listă, ar trebui să se bazeze pe criterii clare și distincte și să fie direct legate de infracțiunea comisă pentru a garanta o reexaminare judiciară aprofundată și dreptul la o cale de atac; solicită includerea sistematică a unor criterii de referință clare și specifice și a unei metodologii pentru revocarea sancțiunilor și înlăturarea de pe listă;
12. subliniază că urmărirea penală a autorilor încălcărilor grave ale drepturilor omului și ale infracțiunilor atroce prin intermediul jurisdicțiilor naționale sau internaționale ar trebui să rămână obiectivul principal al tuturor eforturilor depuse de UE și de statele sale membre pentru combaterea impunității; reiterează principiul jurisdicției universale în această privință; invită Consiliul să includă încălcările transfrontaliere în sfera de aplicare a regimului; subliniază necesitatea unei cooperări multilaterale coordonate pentru a se împiedica eludarea sancțiunilor;
13. invită Comisia să aloce resurse și cunoștințe specializate adecvate pentru a asigura respectarea acestui regim și a-l monitoriza, odată ce acesta va fi înființat, precum și să acorde o atenție deosebită comunicării publice cu privire la liste, atât în UE, cât și în țările în cauză;
14. omagiază eforturile neobosite depuse de activiștii din societatea civilă pentru a sprijini acest regim; încurajează înființarea unui comitet consultativ la nivelul UE;
15. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre,

Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite, precum și Secretarului General al Consiliului Europei.